

Brøndbyparken

Katrine Huusom · Wednesday, May 23rd, 2018

Af Peter Vested

Fra landsby til forstad

Området var beboet allerede i forhistorisk tid. I den tidlige middelalder opstod Brøndbyøster landsby Landskabet omkring er åbent. Der er frodige marker, lave gårde og højt til himlen.

Da København flytter udenfor voldene, kommer den hurtigt voksende hovedstad gradvist nærmere. Derfor begynder stadsingeniør M. Aakjær Ravn og arkitekten Kay Fisker, allerede i de sidste år af 2. verdenskrig, at arbejde på en byplan for området omkring Brøndbyøster landsby. Planen er baseret på den fremtidige Brøndbyøster Station på S-togslinjen mellem København og Glostrup. I starten af 1900-tallet var København præget af elendige boligforhold, en voldsom befolkningstilvækst og massiv boligmangel. Byens vokseværk medførte en hastig udvikling af forstæderne i årene mellem de to verdenskrige For at tøjle de problemer som opstod i kølvandet på den voksende urbanisering, startede man i 1920'erne arbejdet med en plan for udviklingen af hovedstadsområdet. Med fingerplanen fra 1947 kom en landsigtet plan for, hvordan området skulle udvikle sig ind i fremtiden. Planen blev aldrig vedtaget officielt, men viste sig at få stor betydning - ikke mindst for Køge Bugt området.

Planens overordnede idé er at S-togslinjer skal sprede sig i en vifte som fingrene på en hånd. Kollektiv transport er central for byudviklingen. Fremtidige boligbebyggelser skal ligge tæt på de planlagte S-togsstationer, så beboerne får en nem, bekvem og hurtig transportvej mellem bolig og arbejde. Området mellem de udspilede fingre skal udlægges til grønne, rekreative områder. Et fint eksempel er Brøndbyskoven fra 1952.

Nye byggeteknikker

Den massive boligmangel skaber et behov for hurtige og effektive byggemetoder. I Brøndbyparken bruger man, som et af de første steder i Danmark, en nyudviklet montageteknik.

I 1947 begynder man på byggeriet. Tiden er endnu ikke moden til at anvende den gennemførte modulteknik, som få år senere bliver brugt til at bygge højhusene på Bellahøj. Brøndbyparken bliver opført som en kombination af traditionelt håndværk og ny industriel teknik. Mursten på mursten suppleres med præfabrikerede bygningselementer. De indvendige dele bliver opført i elementer, som støbes på stedet, mens det udvendige mures op med røde mursten.

Teknikken viser sig at være både hurtig og effektiv. En stor del af arbejdet udføres af ufaglærte arbejdere. Resultatet er gode og billige boliger, opført på kort tid.

En ny by skyder op

Første tape af Brøndbyparken, Bredagers 3 etagers boligblokke og Gillesagers rækkehuse er omgivet af grønne områder, mens højhusbyggeriet bliver placeret i en hestesko rundt om et centralt torv. Med en hilsen til sydeuropæisk byggestil har Kay Fisker placeret en række buegange i bunden af højhusene, og mellem buegangene ligger så torvets butikker. I samtiden bliver man både imponeret over størrelsen på byggeriet og den hastighed bygningerne opføres i, men de røde 3 etagers boligblokke, som så pludseligt skød op i landskabet, stod i voldsom kontrast til landsbyens traditionelle bebyggelse. For at undgå et alt for dominerende nybyggeri er bygningshøjden mindsket efterhånden, som man nærmer sig den gamle landsby.

Nye boligstandarder

Med Brøndbyparken fik den jævne dansker endelig mulighed for at bo godt. Mange af de nye beboere kom fra små lejligheder i Københavns brokvarterer. Lejligheder med lokum i gården, koldt vand i hanerne og en petroleumsovn i stuen. De nye lejligheder i Brøndbyparken var udstyret med køleskab, toilet med bad, el-komfur, centralvarme og altaner. Med sådan en boligstandard var der taget hul på den udvikling, som førte frem til det velfærdssamfund, som vi kender i dag.

Lejlighedernes størrelse er meget forskellig. En måneds husleje strakte sig fra 85 til 160 kroner. Til sammenligning kostede en grund med sommerhus kr. 5000, 4 flotte, holdbare tulipaner kr.1, et par hofteholdere kr.1.98, en herrekasket kr. 2.98 - begge dele på udsalg.

Indflytningen til det nye Brøndbyparkens første etape tilførte Brøndby kommune 1000 nye indbyggere på meget kort tid. Hele Kommunes indbyggertallet 5061 i november 1950.

Nu var der for alvor taget hul på den udvikling, som omformede Brøndbyøster til en forstad, men også til en bydel i Brøndby Kommune.

Brøndbyøster Station

Indtil indvielsen af den splinternye Brøndbyøster Station den 17. juni 1953 havde tilflytterne i Brøndbyparken været henvist til at bruge rutebilerne eller en cykel, når de skulle på arbejde. Nu blev det både nemt og hurtigt at komme til og fra stationerne i hovedstadsområdet. Fra den nye station var der kun 12 minutter til Hovedbanegården. Nu var den lille Brøndbyøster Landsby en forstad til København, men også en bydel i Brøndby Kommune

Reolrækkehusene

De nye rækkehuse i Gillesager blev kaldt reolhusene på grund af de nye byggemetoder. Før man byggede den omgivende mur opførte man de tværgående skillevægge og etageadskillelserne derfor fremstod de ufærdige huse som kæmpestore reoler.

This entry was posted on Wednesday, May 23rd, 2018 at 2:43 pm and is filed under

You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.